

УКРАЇНА

(19) **UA** (11) **40713** (13) **U**
(51) МПК (2009)
C21C 7/00МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ
І НАУКИ УКРАЇНИДЕРЖАВНИЙ ДЕПАРТАМЕНТ
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІ**ОПИС**
ДО ПАТЕНТУ
НА КОРИСНУ МОДЕЛЬвидається під
відповідальність
власника
патенту**(54) СПОСІБ ДЕГАЗАЦІЇ МЕТАЛЕВОГО РОЗПЛАВУ**

1

2

(21) u200812726

(22) 30.10.2008

(24) 27.04.2009

(46) 27.04.2009, Бюл.№ 8, 2009 р.

(72) ЗАХАРОВ МИКОЛА ІВАНОВИЧ, UA, НЕДО-
ПЬОКІН ФЕДОР ВІКТОРОВИЧ, UA, ОВДІЄНКО
ОЛЕКСАНДР ОЛЕКСАНДРОВИЧ, UA

(73) ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД

ДОНЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІ-
ВЕРСИТЕТ, UA(57) Спосіб дегазації металевого розплаву, що
включає його вакуумування, продувку аргоном,
накладення на нього електростатичного поля, який
відрізняється тим, що електростатичне поле на-
кладають на металевий розплав напруженістю
(1,0-2,0)·10⁺⁵ В/м.

Корисна модель відноситься до галузі металу-
ргії, зокрема, до дегазації розплаву сталі в ковші
від розчинених водню й азоту.

Відомий спосіб [Мюллер Э.В. Автоионизация и
автоионная микроскопия// Успехи физических на-
ук. - 1962. - №37. - С.481-552], що включає дегаза-
цію металевого розплаву в ковші з накладенням
електростатичного поля між поверхнею розплаву й
негативно зарядженим електродом (напруги 5-
30кВ при міжелектродному проміжку 1,7·10⁻²м, що
забезпечує напруженість поля ~(3-18)·10⁺⁵В/м.

Відомий спосіб забезпечує інтенсивну дегаза-
цію металевого розплаву за рахунок зриву іонів
газу, що видаляється, з поверхні розплаву. Однак
даний спосіб пов'язаний з великими витратами
електричної енергії й становить підвищену небез-
пеку для обслуговуючого персоналу внаслідок
високих напруженостей електростатичного поля.

Найбільш близьким аналогом по технічній суті
є спосіб дегазації металів [Дюдкин Д.А., Захаров
Н.И. К вопросу энергосбережения при дегазации
металлов// Металл и литье Украины. - 1996. - №3.
- С. 17-18], що включає порціонне вакуумування
металевого розплаву у ковші, продувку розплаву
аргоном через вакууматор, накладення на нього
електростатичного поля малих напруженостей,
(напруга - 36В, - 150В, - 500В при міжелектродно-
му проміжку ~ 1м, що дає напруженість -36В/м, -
150В/м, -500В/м) шляхом подавання на електрод
підігріву вакууматора електричного потенціалу.

Відомий спосіб, незважаючи на його безпеку й
енергозберігаючий характер, обумовлений напру-
женістю електростатичного поля, значно нижче
критичної, що не забезпечує дегазацію металевого
розплаву зі значною інтенсифікацією у розплаві.
Це пов'язане з тим, що використовується напруже-

ність електростатичного поля недостатня ні для
зриву іонів газу, що видаляється, з поверхні мета-
левого розплаву, ні для активізації молізації іонів
на цій поверхні.

В основу корисної моделі поставлена задача
вдосконалення способу дегазації металевого роз-
плаву, в якому за рахунок оптимізації величини
напруженості електростатичного поля забезпечу-
ється можливість утворення локальних областей
активізації молізації іонів газу, що видаляється, що
приводить до інтенсифікації дегазації металевого
розплаву.

Поставлена задача вирішується тим, що в
способі дегазації металевого розплаву, що вклю-
чає вакуумування металевого розплаву, продувку
його аргоном, накладення на нього електростати-
чного поля, згідно корисної моделі електростати-
чне поле накладають на металевий розплав напру-
женістю ~(1,0-2,0)·10⁺⁵В/м.

Приклад

Спосіб здійснювали в сталерозливному ковші
ємністю 30т, (який заповнювали розплавом сталі)
у центрі днища якого встановлювали пористу пробку
для продувки аргоном інтенсивністю 0,01м³/с.
Для реалізації способу до ковша герметично при-
єднували вакууматор з розрядженням 250Па. Од-
ночасно з вакуумування на електрод підігріву ва-
кууматора подавали негативний електричний
потенціал, що забезпечує напруженість електро-
статичного поля ~1·10⁺⁵В/м на поверхні розплаву.
Потім відбирали проби сталі на вміст розчиненого
азоту. Як показали результати аналізу, у металевому
розплаві, обробленому запропонованим спо-
собом, для досягнення концентрації азоту 0,01%
був потрібен час 9хв. у порівнянні з відомим, що
складав 13хв.

(13) **U**
(11) **40713**
(19) **UA**

